

Mensenrechten, gendergelijkheid en seksuele en reproductieve gezondheid en rechten (SRGR) in het kader van internationale duurzame ontwikkeling - Rol van Nederland in het post 2015 proces.

UITKOMSTEN RONDETAFLBIJENKOMST MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN EN MAATSCHAPPELIJK MIDDENVELD – 18 februari 2013, Den Haag

De discussies rond het nieuwe raamwerk voor internationale ontwikkelingssamenwerking zijn in volle gang. Op 18 februari 2013 kwamen maatschappelijke organisaties werkzaam in het veld van SRGR, gendergelijkheid, mensenrechten en duurzame ontwikkeling en medewerkers van het ministerie van Buitenlandse Zaken bijeen voor rondetafelgesprekken over de rol van Nederland in het “post 2015 raamwerk”. De rondetafelbijeenkomst diende als informeel platform om tot een set aanbevelingen te komen voor de Nederlandse inzet op deze thema’s in het post 2015 proces, alsmede mogelijke strategieën om deze aanbevelingen een plek te laten krijgen in het post 2015 raamwerk.

Dit verslag vat de uitkomsten samen van discussies die in vier groepen zijn gevoerd: (1) gendergelijkheid, (2) seksuele en reproductieve gezondheid en rechten, (3) gender en rechten in een water doelstelling, en (4) mensenrechten. Basis voor de gesprekken tijdens de bijeenkomst was het [discussiepaper](#) dat is opgesteld door WO=MEN, Share-Net, WECF en Rutgers WPF. Sinds de bijeenkomst op 18 februari is er op een aantal punten sprake van voortschrijdend inzicht dat deels is meegenomen. Daarnaast is er ook inzet op andere beleidsterreinen.

In totaal namen zo’n veertig personen deel van 24 verschillende organisaties. Van het ministerie namen ongeveer 12 experts deel.

De volgende opvattingen kwamen terug in alle vier de discussiegroepen:

- Algemene erkenning voor het belang van het **opkomen voor en extra push** geven aan seksuele en reproductieve gezondheid en rechten, gendergelijkheid en mensenrechten en de unieke rol die Nederland heeft als voorvechter van deze thema’s.
- **Mensenrechten is een overkoepelend thema** in de post 2015 agenda, waarbij het gaat om de aanpak van de ‘root causes of poverty’, zoals (gender)ongelijkheid en *inequities*, discriminatie, sociale onrechtvaardigheid, machtsstructuren. Het post 2015 proces is een kans om te werken aan een rechtvaardiger en gelijkwaardiger wereld, zonder discriminatie, stigma en geweld. Het is nu tijd om **ambitie** te laten zien.
- Het is van belang dat Nederland haar internationale voortrekkersrol op deze thema’s actief uitdraagt en daarbij op zoek gaat naar **andere gelijkgestemden**, óók buiten de Europese Unie. Daarbij is het belangrijk om samen te werken met het maatschappelijk middenveld en dit te versterken, met name **grass roots organisaties** die lokale en thematische kennis en ervaring hebben en de accountability rol vervullen in hun land.

Gendergelijkheid

- Nederland moet zich blijven inzetten op een tweesporen beleid: het post 2015 raamwerk moet een **op zichzelf staande gender equality doelstelling** bevatten, en tegelijk moet er aandacht zijn voor gender aspecten –en daarmee **gender subdoelen**- onder elk ander doel.
- **Vrouwenorganisaties** spelen een cruciale rol als drivers van transformatie. Tegelijk moet er aandacht zijn voor de **positieve rol van mannen** in het behalen van gendergelijkheid.
- Het is van belang dat er een **stock-taking** gedaan wordt van behaalde resultaten bijvoorbeeld in de implementatie van het Beijing Platform for Action. Nieuwe plannen moeten worden gemaakt aan de hand van deze analyse, met extra aandacht voor de knelpunten in implementatie.

Seksuele en Reproductieve Gezondheid en Rechten

- Nederland zal in eerste instantie inzetten op een tweesporig beleid: **een apart SRGR doel** in het post 2015 raamwerk, plus werken naar een **integratie van SRGR** in andere relevante doelen.
- Nederland zal zich ervoor inzetten dat er duidelijke **indicatoren** voor SRGR komen onder een gezondheidsdoelstelling, of een gelijkheidsdoelstelling, zoals het voor iedereen mogelijk maken van gezonde zwangerschappen, veilige bevalling en toegang tot anticonceptie.

Nederland zal zich ervoor inzetten de lessen uit het ICPD+20 review proces te gebruiken in de formulering van de post-2015 doelstellingen.

Gender en rechten in een water-doelstelling

- Gendergelijkheid moet worden **geïntegreerd** in water en sanitatie doelstellingen met een focus op verschillende soorten water (drinkwater, water voor voedselproductie (irrigatie), ecosystemen, energie en industrie) voor iedereen, mannen én vrouwen.
- Het uitbreiden van (drink)water infrastructuur is gewenst vanwege gezondheids- en sanitatie redenen en tevens ook om de afstand te verkleinen die vrouwen c.q. meisjes moeten afleggen om water te halen, zodat zij deze tijd kunnen gebruiken voor andere productieve activiteiten.
- Het is belangrijk dat vrouwen meer rechten en inspraak krijgen voor wat betreft het beheer van water en kennis krijgen van water management in de landbouw, zodat zij ook de mogelijkheid hebben om landbouw te bedrijven voor hun levensonderhoud. Het lidmaatschap van 'water users associations' is hierbij een eerste vereiste.
- Het is van belang dat het post 2015 raamwerk erkent dat hygiëne en toegang tot veilige toiletten belangrijk zijn voor elk meisje en vrouw, zodat zij hun menstruatie kunnen reguleren. Het **taboe op menstruatie** moet eraf.
- Toegang tot water, sanitatie en hygiëne is nauw verbonden met doelstellingen op **educatie**. Veel meisjes kunnen niet naar school tijdens hun menstruatie vanwege gebrekkige sanitaire faciliteiten.

Mensenrechten

- Voor het realiseren van mensenrechten en steun voor mensenrechtenverdedigers is het heel erg belangrijk dat **internationaal erkenning** komt voor het belang van mensenrechten voor de post 2015 agenda. Het is een **overkoepelend** principe, en daarnaast zijn er specifieke mensenrechtenindicatoren nodig.
- In de post 2015 agenda moet duidelijk worden dat de ratificering van **mensenrechtenverdragen ook consequenties heeft voor ontwikkeling waar landen aan bijdragen door het implementeren van die verdragen**. Het ontwikkelen van mensenrechtenindicatoren en implementatie- en financieringsplannen kan zichtbaar maken in hoeverre deze internationale afspraken reeds zijn nagekomen. Deze internationale afspraken moeten worden vertaald naar nationale contexten. *Civil society* moet betrokken zijn bij de vertaling hiervan.
- De post 2015-agenda moet op een betekenisvolle manier aandacht schenken aan het tegengaan van ongelijkwaardigheid, *inequities*, discriminatie, stigma en sociale en legale **barrières**. die het realiseren van mensenrechten belemmeren.
- Het post 2015 raamwerk moet onder de aandacht komen van relevante mensenrechtenfora en –instituten voor effectieve accountability en implementatie van de mensenrechtenverdragen.
- Nederland heeft een belangrijke rol door juist voor die zaken te **pleiten waar anderen dat niet doen**, zoals toegang tot veilige abortus, toegang tot seksuele voorlichting en bescherming van de rechten van mensen met een andere seksuele oriëntatie en gender identiteit (LGBTIQ).

